

Державна служба статистики України

ЗАТВЕРДЖЕНО

**Наказ Державної служби
статистики**

24 грудня 2024 року № 288

**МЕТОДОЛОГІЧНІ ПОЛОЖЕННЯ
ДЕРЖАВНОГО СТАТИСТИЧНОГО СПОСТЕРЕЖЕННЯ
"НАЯВНІСТЬ І НАДХОДЖЕННЯ КУЛЬТУР ЗЕРНОВИХ І
ЗЕРНОБОБОВИХ ТА ОЛІЙНИХ НА ПІДПРИЄМСТВА, ЩО
ЗДІЙСНЮЮТЬ ЇХНЄ ЗБЕРІГАННЯ ТА ПЕРЕРОБЛЕННЯ"**

Державна служба статистики України

Відповідальний за підготовку – директор департаменту статистики сільського господарства та навколишнього середовища апарату Державної служби статистики України Олег Прокопенко.

Методологічні положення державного статистичного спостереження "Наявність і надходження культур зернових і зернобобових та олійних на підприємства, що здійснюють їхнє зберігання та перероблення" (далі – Методологічні положення) містять опис основних положень, правил і методів проведення цього статистичного спостереження.

Ці Методологічні положення призначені для використання працівниками органів державної статистики, а також можуть бути корисні для інших зацікавлених користувачів.

Методологічні положення підготували фахівці відділу статистики використання продукції сільського господарства департаменту статистики сільського господарства та навколишнього середовища апарату Державної служби статистики України.

Методологічні положення схвалені Комісією з питань удосконалення методології та звітної документації Держстату (протокол від 13 грудня 2024 року № КПУМ/24-24).

Держстат

вул. Шота Руставелі 3, Київ, 01601

<http://www.ukrstat.gov.ua>

телефон: (044) 287-23-22

адреса електронної пошти: office@ukrstat.gov.ua

Зміст

	Стор.
Скорочення та умовні позначення.....	4
I. Вступ.....	5
II. Загальна характеристика явища, що вивчається, та показники, що поширюються	5
III. Об'єкт і одиниця статистичного спостереження.....	8
IV. Джерела та методи отримання інформації статистичного спостереження.....	8
V. Сукупність одиниць статистичного спостереження, що вивчається.....	9
VI. Статистичні методи обробки й аналізу даних статистичного спостереження.....	11
VII. Статистичні методи уникнення розкриття конфіденційних даних статистичного спостереження.....	12
VIII. Поширення результатів статистичного спостереження.....	13
IX. Перегляд статистичної інформації статистичного спостереження.....	14
X. Особливості проведення державного статистичного спостереження в умовах надзвичайних і непереборних обставин (зокрема, в умовах правового режиму воєнного стану в Україні).....	15
Додатки:	
Додаток 1. Показники, що поширюються за результатами статистичного спостереження	17
Додаток 2. Опис інформації у формі державного статистичного спостереження № 1-зерно (місячна) "Звіт про надходження культур зернових і зернобобових та олійних на перероблення та зберігання"	19
Список використаних джерел.....	21

Скорочення та умовні позначення

ДСС, статистичне спостереження	– державне статистичне спостереження;
ДСС "Реєстр респондентів"	– державне статистичне спостереження "Реєстр респондентів статистичних спостережень";
Євростат	– Статистична служба Європейського Союзу;
ЄС	– Європейський Союз;
КАТОТТГ	– Кодифікатор адміністративно-територіальних одиниць та територій територіальних громад;
КВЕД	– Класифікація видів економічної діяльності;
КІСЕ	– Класифікація інституційних секторів економіки України;
КОПФГ	– Класифікація організаційно-правових форм господарювання;
НПСГ	– Номенклатура продукції сільського господарства;
ПДВ	– податок на додану вартість;
РРП	– Реєстр респондентів – підприємств;
<i>T</i>	– рік, у якому формується сукупність одиниць державного статистичного спостереження;
ТОД	– територіальні органи Держстату.

I. Вступ

1. Метою проведення ДСС "Наявність і надходження культур зернових і зернобобових та олійних на підприємства, що здійснюють їхнє зберігання та перероблення" є формування інформації про надходження культур зернових і зернобобових та олійних на переробні та зберігаючі підприємства для інформаційного забезпечення складання продовольчих балансів, аналізу ринку зерна.

Користувачами даних ДСС можуть бути органи державної влади та місцевого самоврядування, науковці та дослідники, медіа (засоби масової інформації), міжнародні організації, підприємства (організації), фізичні особи.

2. ДСС проводиться відповідно до статті 10 Закону України "Про офіційну статистику" [1].

3. ДСС проводиться з місячною періодичністю.

4. Для цілей Методологічних положень терміни вживаються у значеннях, наведених у статтях 1, 8, 9, 10 Закону України "Про офіційну статистику" [1], у статтях 1, 5, 6, 7 Закону України "Про зерно та ринок зерна в Україні" [5], у пунктах 5, 9, 11–16, 20, 33, 42, 44, 60, 67, 73, 75 Глосарія до плану статистичного спостереження [7], у пунктах А020, Д001, Д013, З015, К005, К006, К009, К011, К012, К031, М003, М024, О002, О017, О027, О032, П006, П008, П011, П014, П061, П092, Р003, Р014, Р018, С036, С037, С046, С048 Глосарія термінів національної моделі діяльності органів державної статистики [8], а також застосовуються терміни, наведені в розділі I Методологічних положень державного статистичного спостереження "Реєстр респондентів статистичних спостережень" [13], ДСТУ 3768:2019 Пшениця. Технічні умови, ДСТУ 4522:2006 Жито. Технічні умови, ДСТУ 4525:2006 Кукурудза. Технічні умови, ДСТУ 3769-98 Ячмінь. Технічні умови.

II. Загальна характеристика явища, що вивчається, та показники, що поширюються

1. Явищем, яке досліджується в цьому спостереженні, є наявність і надходження на зберігання та перероблення культур зернових і зернобобових та олійних підприємствам, що здійснюють їхнє зберігання та перероблення.

2. Для відстеження цього процесу в межах ДСС формуються такі показники:

1) кількість зерна і насіння, що є у наявності у підприємств, які здійснюють його зберігання та перероблення (у тоннах) (показник відображає загальну кількість зерна культур зернових і зернобобових (далі – зерно) і насіння культур олійних (далі – насіння), наявних у підприємств, незалежно від умов і

терміну їхнього зберігання (власне, прийняте на зберігання, уключаючи залишки попередніх років і державного резерву, на давальницьких засадах), на кінець звітного періоду);

2) кількість зерна і насіння, купленого підприємствами, які здійснюють його зберігання та перероблення (у тоннах) (показник відображає загальну кількість зерна і насіння, купленого за готівку та/або отриманого безготівково зростаючим підсумком з початку звітного року);

3) середня ціна зерна і насіння, купленого підприємствами, які здійснюють його зберігання та перероблення (у гривнях) (показник відображає середню вартість однієї тонни купленого зерна і насіння та розраховується як співвідношення показників вартості (суми коштів виплачених за зерно і насіння, та незалежно від того, чи були кошти фактично перераховані продавцю, але без урахування сум податку на додану вартість, дотацій, накладних, транспортних та експедиційних витрат, плати за сушку, очистку та доробку зерна до базисних кондицій) і кількості купленого зерна і насіння зростаючим підсумком з початку звітного року);

4) кількість зерна і насіння, переданого на перероблення, у підприємств, які здійснюють його зберігання та перероблення (у тоннах) (показник відображає загальну кількість зерна і насіння, переданого підприємствами на перероблення на власних (орендованих) потужностях на борошно, крупу, комбікорм, дерть, фуражне борошно, спирт, олію та інше, зростаючим підсумком з початку звітного року);

5) кількість зерна, переданого на перероблення на борошно, у підприємств, які здійснюють його зберігання та перероблення (у тоннах) (показник відображає кількість зерна, переданого підприємствами на перероблення на власних (орендованих) потужностях на борошно (без фуражного), зростаючим підсумком з початку звітного року);

6) кількість зерна, переданого на перероблення на крупу, у підприємств, які здійснюють його зберігання та перероблення (у тоннах) (показник відображає кількість зерна, переданого підприємствами на власних (орендованих) потужностях на крупу, зростаючим підсумком з початку звітного року);

7) кількість зерна, переданого на перероблення на комбікорм, у підприємств, які здійснюють його зберігання та перероблення (у тоннах) (показник відображає кількість зерна, переданого підприємствами на перероблення на власних (орендованих) потужностях на комбікорм, зростаючим підсумком з початку звітного року);

8) загальна потужність одночасного зберігання зерна і насіння у підприємств, які здійснюють його зберігання та перероблення (у тоннах) (показник відображає максимальну кількість одночасного зберігання зерна і насіння у спеціалізованих або пристосованих для зберігання врожаю приміщеннях капітального типу (власних/орендованих), незалежно від способу, виду й типу зберігання, наявності сертифіката відповідності послуг зі зберігання зерна та продуктів його переробки, на кінець звітного року);

9) кількість зерна і насіння, що є у наявності у підприємств, які здійснюють його зберігання та перероблення, та підприємств, які його вирощують (у тоннах) (показник відображає загальну кількість зерна і насіння, що є в наявності у підприємств, які здійснюють його зберігання та перероблення, та підприємств, які його безпосередньо вирощують, на кінець звітного періоду);

10) загальна потужність одночасного зберігання зерна і насіння у підприємств, які здійснюють його зберігання та перероблення, та підприємств, які його вирощують (у тоннах) (показник відображає загальну кількість одночасного зберігання зерна і насіння в спеціалізованих або пристосованих для зберігання врожаю приміщеннях капітального типу (власних/орендованих), незалежно від способу, виду і типу зберігання, наявності сертифіката відповідності послуг зі зберігання зерна та продуктів його переробки, у підприємств, які здійснюють його зберігання та перероблення, та підприємств, які його безпосередньо вирощують, на кінець звітного року).

3. Показники ДСС, зазначені в пункті 2 цього розділу, формуються в таких розрізах:

1) показники підпунктів 1–10 – на державному рівні формуються в цілому по Україні та за регіонами, на регіональному рівні – у цілому по регіону (з використанням КАТОТТГ [11]);

2) показник підпунктів 1–4 – за видами культур зернових і зернобобових та олійних, за класами культур зернових (за НПСГ [17]):

культури зернові та зернобобові, у т. ч. пшениця (з неї тверда і крім твердої (з неї 1–4 класів)), кукурудза на зерно (з неї 1–3 класів), ячмінь (у т. ч. ячмінь пивоварний (з нього 1–2 класів) і ячмінь товарний (з нього 1–3 класів)), жито (з нього 1–4 класів), овес, гречка, просо, рис, зернобобові сушені (у т. ч. горох);

боби сої, насіння ріпаку й кользи, насіння соняшнику;

3) показники підпунктів 5–7 – за видами та класами культур зернових і зернобобових (за НПСГ [17]);

4) для показника підпункту 9:

за видами культур зернових і зернобобових та олійних (за НПСГ [17]):

культури зернові та зернобобові, у т. ч. пшениця, кукурудза на зерно, ячмінь, жито; боби сої, насіння ріпаку й кользи, насіння соняшнику.

4. Показники, що поширюються за результатами статистичного спостереження, та їх розрізи (деталізація) наведені в додатку 1 до цих Методологічних положень.

5. Для подальших розрахунків зведених статистичних даних з метою виробництва статистичної інформації цього ДСС формується також показник щодо вартості зерна, купленого з початку року (без дотацій і ПДВ).

III. Об'єкт і одиниця статистичного спостереження

1. Об'єктом статистичного спостереження (цільовою сукупністю) є юридичні особи та відокремлені підрозділи юридичних осіб, які переробляють або зберігають зерно культур зернових і зернобобових та насіння культур олійних, що відповідає виду економічної діяльності, який згідно із КВЕД належить до розділів 10 і 11 секції С, розділу 52 секції Н.

2. Для проведення ДСС використовується комбінація статистичних методів, а саме несучільного обстеження безпосередньо респондентів ДСС шляхом відбору за визначеними критеріями, а також результатів проведення іншого ДСС.

3. Одиницею статистичного спостереження є юридична особа, відокремлений підрозділ юридичної особи.

IV. Джерела та методи отримання інформації статистичного спостереження

1. Джерелами інформації ДСС є:

1) інформація від респондентів за формою № 1-зерно (місячна) "Звіт про надходження культур зернових і зернобобових та олійних на перероблення та зберігання" (далі – форма № 1-зерно (місячна)), опис показників і розрізів якої наведено в додатку 2 до цих Методологічних положень, що отримується не пізніше 8-го числа місяця, наступного за звітним періодом, в електронній формі.

Показники форми вміщують дані зростаючим підсумком з початку звітного року в цілому по юридичній особі, включаючи дані її філій, представництв, відділень та інших відокремлених підрозділів, які мають власні або орендовані потужності для зберігання та перероблення зерна і насіння, за її місцезнаходженням (юридичною адресою), незалежно від місця здійснення діяльності (місця розташування власних або орендованих потужностей), якщо такі підрозділи відповідно до порядку та критеріїв формування статистичних

переліків, зазначених у розділі V цих Методологічних положень, не включені до сукупностей одиниць, що вивчаються.

Показники форми відокремлених підрозділів юридичної особи, які включені до сукупностей одиниць, що вивчаються, вміщують агреговані дані зростаючим підсумком з початку звітнього року по цих відокремлених підрозділах (уключаючи дані їх структурних підрозділів);

2) інформація ДСС "Реалізація продукції сільського господарства підприємствами та господарствами населення" за формами № 21-заг (річна) "Звіт про реалізацію продукції сільського господарства" (далі – форма № 21-заг (річна)) і № 21-заг (місячна) "Звіт про реалізацію продукції сільського господарства" (далі – форма № 21-заг (місячна)), яка використовується для оцінки кількості зерна і насіння, що є в наявності, та загальної потужності одночасного зберігання зерна і насіння у підприємств, які здійснюють його зберігання та перероблення, та підприємств, які його вирощують.

Інформація за формою № 21-заг (річна) одержується не пізніше 20 січня року, наступного за звітним, за формою № 21-заг (місячна) – не пізніше 7-го числа місяця, наступного за звітним періодом (крім січня), в електронній формі.

2. Інформація ДСС "Реєстр респондентів" використовується для формування статистичних переліків та отримується в електронній формі в другій декаді листопада року T .

Для внесення змін до статистичних переліків за формою № 1-зерно (місячна) інформація отримується у другій декаді лютого-жовтня року $T+1$ для звітних періодів із січня-лютого до січня-жовтня року $T+1$ в електронній формі.

V. Сукупність одиниць статистичного спостереження, що вивчається

1. Для отримання інформації безпосередньо від респондента на державному рівні щорічно в грудні року T відбувається формування генеральної сукупності, сукупності одиниць статистичного спостереження, що вивчається, та сукупності респондентів ДСС.

2. Генеральна сукупність одиниць статистичного спостереження формується на основі даних ДСС "Реєстр респондентів" (у частині РРП) і включає одиниці, які є активними станом на 01 листопада року T та відповідають таким критеріям:

тип статистичної одиниці: місцева одиниця за видом економічної діяльності (за винятком структурних підрозділів підприємств);

інституційний сектор економіки відповідно до КІСЕ [9]: S.11 "Нефінансові корпорації";

організаційно-правова форма господарювання за КОПФГ [10]: коди 110–140, 150, 160, 185, 193, 230–250, 310, 330–370, 510–590, 610;

види економічної діяльності згідно із КВЕД [16] належить до класів 10.41, 10.61, 10.91, 11.01, 11.06 секції С "Переробна промисловість та класу 52.10 секції Н "Складське господарство";

середня кількість працівників за рік $T-1$ становить 10 і більше осіб.

3. Сукупність одиниць, що вивчається за формою № 1-зерно (місячна), формується на основі генеральної сукупності одиниць статистичного спостереження та не включає одиниці, які були включені до аналогічної сукупності року T та не звітували протягом років $T-1$ і T із причин, пов'язаних із відсутністю господарської діяльності (одиниця не здійснює вид економічної діяльності, який спостерігається; одиниця реорганізована/в стадії реорганізації або передала виробничі фактори іншій одиниці), а також якщо за одиницю звітує інший респондент або одиниця включена до сукупностей одиниць статистичного спостереження, що вивчаються за формами № 21-заг (річна) і № 21-заг (місячна) у році $T+1$.

До цієї сукупності не включаються також одиниці, що за даними ДСС "Реєстр респондентів" (у частині РРП) не мали обсягів реалізованої продукції, товарів, послуг за рік $T-1$, та одиниці з видом економічної діяльності 52.10, які, зважаючи на назви цих одиниць та інші види економічної діяльності, що ними здійснюються, можуть не займатися зберіганням зерна.

Інформація про респондентів, які подали звіти за власною ініціативою, накопичується й використовується під час формування сукупності одиниць ДСС, що вивчається, у наступному звітному періоді.

4. На основі сукупності одиниць, що вивчається, формується сукупність респондентів за формою № 1-зерно (місячна), до якої включаються юридичні особи, відокремлені підрозділи юридичної особи, яким відповідають одиниці, що наявні в сукупності одиниць статистичного спостереження. Очікується, що рівень відповідей респондентів становитиме 95 відсотків.

5. Унесення змін до статистичних переліків здійснюється на державному рівні щомісячно протягом лютого-жовтня року $T+1$ (на 15-й робочий день) для звітних періодів із січня-лютого до січня-жовтня року $T+1$.

Причинами внесення змін до статистичних переліків за формою № 1-зерно (місячна) є події, які відбулися з одиницями через злиття, поділ, виділ, перетворення, приєднання, передача виробничих факторів між одиницями, зміна ідентифікаційних та класифікаційних ознак одиниць, які спостерігаються в році $T+1$.

Джерелами інформації для внесення змін до статистичних переліків за формою № 1-зерно (місячна) є інформація ДСС "Реєстр респондентів" (у частині РРП) станом на 01-ше число кожного місяця протягом лютого-жовтня року $T+1$.

Формування сукупності респондентів (зі змінами) за формою № 1-зерно (місячна) здійснюється аналогічно підходам, викладеним у пункті 4 розділу V цих Методологічних положень.

VI. Статистичні методи обробки й аналізу даних статистичного спостереження

1. Обробка даних ДСС складається з опрацювання стандартних процедур щодо даних, отриманих від респондентів, які уведено/завантажено до електронного середовища (контроль повноти введення даних; арифметичні та логічні контролю первинних даних; перевірка правильності співвідношення окремих значень показників).

Контролі даних ДСС здійснюються на мікро- та макрорівнях. У разі виявлення неузгодженостей може здійснюватися зв'язок з респондентами, та відповідне редагування інформації.

2. Для забезпечення якості даних, які одержуються шляхом збору безпосередньо від респондентів, аналізується рівень надання звітів респондентами, залученими до ДСС, і причини їх ненадання або відсутності в них даних.

У разі невідповідей респондентів методи, що дозволяють компенсувати відсутні дані, застосовуються тільки у випадках, опис яких наведений у розділі X цих Методологічних положень.

3. Формування показників за результатами ДСС, наведених у пункті 2 розділу II цих Методологічних положень, по країні в цілому та по регіонах відбувається:

для показників підпунктів 1, 2, 4–8 – методом арифметичного підсумовування даних, отриманих за результатами обстеження сукупності одиниць, що вивчається за формою № 1-зерно (місячна);

для показника підпункту 3 – як співвідношення агрегованих за результатами ДСС даних щодо вартості та кількості купленого зерна і насіння;

для показників підпунктів 9 та 10 – методом поєднання підсумків, отриманих за результатами обстеження сукупності одиниць, що вивчається за формою № 1-зерно (місячна), та відповідних показників за формами № 21-заг (місячна) або № 21-заг (річна).

При цьому застосовуються методи арифметичного підсумовування абсолютних величин, а також для проведення порівняльного аналізу – метод обчислення відносних величин динаміки, структури та інтенсивності (як співвідношення порівнюваних абсолютних величин у відсотках).

4. Для забезпечення якості отриманих результатів ДСС застосовуються такі методи контролю: аналіз даних у часі (динаміка показника за останні 3–5 років); аналіз даних у просторі (по регіонах); методи аналізу агрегатів та розподілу даних (виявлення й аналіз сумнівних агрегатів і одиниць, показники яких значно відрізняються від розподілу основної частини даних, наприклад, порівняння середньої ціни зерна і насіння, купленого підприємствами, які здійснюють його зберігання та перероблення, у регіоні до середньої ціни по країні).

VII. Статистичні методи уникнення розкриття конфіденційних даних статистичного спостереження

1. Забезпечення статистичної конфіденційності у практиці проведення ДСС здійснюється згідно з міжнародними вимогами до правил конфіденційності даних відповідно до глави V Регламенту Європейського Парламенту та Ради (ЄС) № 223/2009 від 11 березня 2009 року про європейську статистику [18], а також відповідно до вимог статей 11, 25, 29, 30, 31, 37 Закону України "Про офіційну статистику" [1], статей 18, 21, Закону України "Про інформацію" [6], статей 6, 7 Закону України "Про доступ до публічної інформації" [2], статей 5, 6, 7, 24 Закону України "Про захист персональних даних" [4].

Також забезпечення статистичної конфіденційності проведення ДСС відбувається з урахуванням основних принципів і статистичних методів, визначених пунктом 1 підрозділу 2 розділу IV Методологічних положень щодо забезпечення статистичної конфіденційності офіційної державної статистичної інформації [14].

Для забезпечення встановлених законодавством гарантій перед респондентами щодо забезпечення конфіденційності наданої ними інформації використання цієї інформації відбувається виключно у статистичних цілях.

2. Під час проведення ДСС реалізуються такі заходи щодо забезпечення статистичної конфіденційності:

надання статистичної інформації, отриманої за результатами ДСС, користувачам в агрегованому знеособленому вигляді;

нерозповсюдження інформації, яка була отримана під час проведення ДСС, якщо є загроза розкриття первинних даних;

захист і використання виключно у статистичних цілях інформації, що містить статистичні переліки.

3. Контроль ризику розкриття конфіденційних даних здійснюється для кожного з показників, що перелічені в розділі II цих Методологічних положень, за правилом порогового значення статистичного показника, згідно з яким значення є вразливим, якщо воно розраховано на базі занадто малої кількості статистичних одиниць (три та менше), та правилом домінанти, відповідно до якого значення є вразливим, якщо значення частки однієї статистичної одиниці в показнику перевищує 80 відсотків.

Для уникнення розкриття конфіденційних даних застосовуються методи блокування вразливого значення (первинне блокування) та блокування значень, за допомогою яких можна розрахувати вразливі значення, що були заблоковані на етапі первинного блокування (вторинне блокування), уключаючи блокування значень взаємопов'язаних показників та беручи до уваги їх розрізи й агрегацію.

VIII. Поширення результатів статистичного спостереження

1. Відповідно до Закону України "Про офіційну статистику" [1] статистична інформація, отримана за результатами ДСС, поширюється в агрегованому знеособленому вигляді.

2. З метою забезпечення статистичної конфіденційності поширенню не підлягає агрегована знеособлена статистична інформація, яка містить дані, отримані від трьох і менше респондентів, або якщо частка одного з респондентів у такій інформації перевищує 80 відсотків, а також інформація, що містить статистичні переліки.

3. Не підлягає поширенню та наданню за запитом інформація, яка використовується для подальших розрахунків зведених статистичних даних з метою виробництва статистичної інформації.

4. Для забезпечення вільного та одночасного доступу користувачів узагальнена статистична інформація за результатами ДСС оприлюднюється на офіційному вебсайті Держстату (www.ukrstat.gov.ua) та вебсайтах його територіальних органів (www.ukrstat.gov.ua/work/region.html) у відповідних статистичних продуктах (статистична інформація, статистичні публікації тощо). Інформація, що оприлюднюється на вебсайтах ТОД, узгоджена з інформацією, що оприлюднює Держстат.

Статистична інформація, отримана за результатами ДСС (уключаючи переглянуту статистичну інформацію за попередні звітні періоди (за потреби)), оприлюднюється щомісячно не пізніше ніж на 25-й день після звітного періоду (за рік у цілому – на 55-й день).

Терміни оприлюднення, показники та їх розрізи (деталізація), а також статистичні продукти, які поширюються за результатами ДСС, зазначаються у плані державних статистичних спостережень на відповідний рік.

5. Інформацію за результатами ДСС Держстат також надає:

1) за запитом користувачів статистичної інформації в порядку та на умовах, визначених чинним законодавством;

2) за угодами про взаємообмін інформаційними ресурсами між Держстатом та іншими державними органами, установами, організаціями;

3) міжнародним організаціям (Євростату, Продовольчій та сільськогосподарській організації ООН (ФАО)) у форматі щорічних запитальників і статистичним службам інших країн за їхніми запитом.

6. З метою оцінювання якості офіційної державної статистичної інформації за ознаками актуальності, точності і надійності, своєчасності і пунктуальності,

узгодженості і порівнянності, а також доступності і ясності формується та оприлюднюється на офіційному вебсайті Держстату стандартний звіт з якості ДСС "Наявність і надходження культур зернових і зернобобових та олійних на підприємства, що здійснюють їхнє зберігання та перероблення".

ІХ. Перегляд статистичної інформації статистичного спостереження

1. Для цього ДСС передбачається запланований перегляд статистичної інформації: регулярний – зумовлений появою нової більш повної інформації, що була недоступна на час формування статистичних показників, включаючи уточнення даних респондентами, а також спеціальний – у разі зміни його методології або класифікації (переліків), які використовуються для формування показників ДСС, у терміни, зазначені у плані ДСС на відповідний рік.

2. Регулярному перегляду підлягає статистична інформація за всіма показниками ДСС, наведеними в пункті 2 розділу II цих Методологічних положень, у цілому по країні та за регіонами.

3. Спеціальному перегляду підлягає статистична інформація за всіма показниками ДСС, наведеними в пункті 2 розділу II цих Методологічних положень, у цілому по країні та за регіонами.

Спеціальному перегляду підлягають дані із застосуванням макрометоду, що базується на перерахунку агрегованих даних з використанням тенденцій, що склалися.

Спеціальний перегляд здійснюється за максимально можливий період проведення ДСС, але не менше як за п'ять останніх років.

4. Про регулярний перегляд користувачі статистичної інформації попередньо інформуються про дату і/або час поширення переглянутої інформації та деталізацію перегляду; про спеціальний перегляд – не пізніше як за пів року шляхом розміщення на офіційному вебсайті Держстату відповідного оголошення щодо підготовки відповідних заходів, визначення довжини періоду перегляду та деталізації перегляду.

5. Також у разі уточнення респондентами значення будь-якого із показників, за умови якщо збільшення або зменшення становить від 5 відсотків за цим ДСС у цілому по регіону, може здійснюватися незапланований перегляд статистичної інформації.

Незапланований перегляд здійснюється по показниках, у яких були допущені помилки, та проводиться за період, у якому були виявлені помилки. Про незапланований перегляд користувачів статистичної інформації повідомляють, як тільки виникає потреба в ньому, шляхом розміщення на офіційному вебсайті Держстату відповідного повідомлення.

6. Переглянута інформація (з відповідними поясненнями) оприлюднюється на офіційному вебсайті Держстату разом із черговим оприлюдненням відповідної статистичної інформації за підсумками ДСС згідно з календарем оприлюднення інформації.

Х. Особливості проведення державного статистичного спостереження в умовах надзвичайних і непереборних обставин (зокрема, в умовах правового режиму воєнного стану в Україні)

1. Унаслідок дії положень підпункту 1 пункту 1 Закону України "Про захист інтересів суб'єктів подання звітності та інших документів у період дії воєнного стану або стану війни" [3], яким передбачено, що фізичні особи, фізичні особи-підприємці, юридичні особи подають облікові, фінансові, бухгалтерські, розрахункові, аудиторські звіти та будь-які інші документи, подання яких вимагається відповідно до норм чинного законодавства в документальній та/або в електронній формі, протягом трьох місяців після припинення чи скасування воєнного стану або стану війни за весь період неподання звітності чи обов'язку подати документи, отримання даних за цим ДСС, зокрема статистичної звітності, наведеної у розділі IV цих Методологічних положень, у повному обсязі не є можливим.

2. Через відсутність даних з усіх джерел, наведених у розділі IV цих Методологічних положень, а також альтернативних, може не бути можливості здійснити оцінку показників, наведених у розділі II цих Методологічних положень.

У випадку отримання даних у неповному обсязі (менше, ніж очікуваний рівень відповідей респондентів, наведений у розділі V цих Методологічних положень) та/або відсутності даних хоча б за одним із джерел, наведених у розділі IV цих Методологічних положень (з урахуванням Методологічних основ здійснення оцінок основних статистичних показників у випадку відсутності даних унаслідок надзвичайних і непереборних обставин) [12], здійснюється оцінка таких статистичних показників:

"кількість зерна і насіння, що є у наявності у підприємств, які здійснюють його зберігання та перероблення";

"кількість зерна і насіння, що є у наявності у підприємств, які здійснюють його зберігання та перероблення, та підприємств, які його вирощують".

Оцінка вищезазначених показників здійснюється по Україні.

3. Для здійснення оцінки може використовуватися інформація з відкритих джерел, адміністративних даних або інших ДСС щодо обсягів виробництва сільськогосподарських культур, запасів продукції на підприємствах оптової торгівлі, експорту-імпорту сільськогосподарської продукції тощо, які можуть бути альтернативними джерелами для оцінки статистичних показників, зазначених у цьому розділі Методологічних положень.

За цим ДСС оцінки показників, зазначених у цьому розділі Методологічних положень, здійснюються шляхом застосування:

на мікрорівні – статистичних методів, що дозволяють компенсувати відсутню інформацію, зокрема, методів умовного заміщення (імпутації значення відповідного показника з використанням взаємопов'язаних показників, заповнення середнім (моду, медіаною) та екстраполяції з урахуванням тенденцій, що склались);

на макрорівні – методів коригування агрегованої інформації (з урахуванням інформації, отриманої з альтернативних джерел).

4. Строки виконання окремих процесів статистичного виробництва повинні визначатися з урахуванням положень підпункту 1 пункту 1 Закону України "Про захист інтересів суб'єктів подання звітності та інших документів у період дії воєнного стану або стану війни" [3] та зважаючи на необхідний органам державної статистики час для здійснення оцінок статистичних показників.

5. При оприлюдненні оцінок статистичних показників, зазначених у цьому розділі Методологічних положень, наводиться інформація щодо особливостей формування показника (повноти охоплення явища тощо) в умовах правового режиму воєнного стану та можливості її перегляду (з урахуванням Методологічних положень щодо перегляду офіційної державної статистичної інформації [15]).

6. Ураховуючи положення Закону України "Про захист інтересів суб'єктів подання звітності та інших документів у період дії воєнного стану або стану війни" [3], беручи до уваги відсутність звітів і будь-яких інших документів, подання яких вимагається відповідно до норм чинного законодавства від респондентів, у період дії воєнного стану або стану війни, а також протягом трьох місяців після його завершення офіційна державна статистична інформація, щодо якої неможливо забезпечити відповідну якість, може не поширюватися. Про зазначене користувачам повідомляють додатково шляхом оприлюднення відповідного оголошення на офіційному вебсайті Держстату (www.ukrstat.gov.ua) та вебсайтах його територіальних органів (www.ukrstat.gov.ua/work/region.html), надання усних чи письмових роз'яснень, наведення пояснень (приміток) у статистичних продуктах тощо.

Директор департаменту
статистики сільського господарства
та навколишнього середовища
апарату Держстату

Олег ПРОКОПЕНКО

Додаток 1
до Методологічних положень
(пункт 4 розділу II)

**Показники, що поширюються за результатами статистичного
спостереження**

Найменування показника	Періодичність	Розпорядник	Територіальний розріз	Інші розрізи
1	2	3	4	5
Кількість зерна і насіння, що є у наявності у підприємств, які здійснюють його зберігання та перероблення	Місячна	Держстат	Україна, регіони	За видами культур зернових і зернобобових та олійних, за класами культур зернових (МП)
Кількість зерна і насіння, купленого підприємствами, які здійснюють його зберігання та перероблення		ТОД	Регіон	
Середня ціна зерна і насіння, купленого підприємствами, які здійснюють його зберігання та перероблення				
Кількість зерна і насіння, переданого на перероблення, у підприємств, які здійснюють його зберігання та перероблення				
Кількість зерна, переданого на перероблення на борошно, у підприємств, які здійснюють його зберігання та перероблення		Держстат	Україна, регіони	За видами та класами культур зернових і зернобобових (МП)
Кількість зерна, переданого на перероблення на крупу, у підприємств, які здійснюють його зберігання та перероблення		ТОД	Регіон	
Кількість зерна, переданого на перероблення на комбікорм, у підприємств, які здійснюють його зберігання та перероблення				

1	2	3	4	5
Загальна потужність одночасного зберігання зерна і насіння у підприємств, які здійснюють його зберігання та перероблення	Річна	Держстат	Україна, регіони	–
		ТОД	Регіон	
Кількість зерна і насіння, що є у наявності у підприємств, які здійснюють його зберігання та перероблення, та підприємств, які його вирощують	Місячна	Держстат	Україна	За видами культур зернових і зернобобових (у цілому, пшениця, жито, ячмінь, кукурудза) та олійних (соняшник, ріпак і кольза, соя)
Загальна потужність одночасного зберігання зерна і насіння у підприємств, які здійснюють його зберігання та перероблення, та підприємств, які його вирощують	Річна	Держстат	Україна	–

Додаток 2
до Методологічних положень
(підпункт 1 пункту 1 розділу IV)

**Опис інформації у формі державного статистичного спостереження
№ 1-зерно (місячна) "Звіт про надходження культур зернових і
зернобобових та олійних на перероблення та зберігання"**

№ з/п	Найменування інформації	Періодичність	Розріз
1	2	3	4
1.	Маса зерна в наявності на кінець звітної періоду	Місячна	Назва виду продукції за Номенклатурою продукції сільського господарства (НПСГ): культури зернові та зернобобові, у т. ч. пшениця (з неї тверда, крім твердої (з неї 1, 2, 3, 4 класів)), кукурудза на зерно (з неї 1, 2, 3 класів), ячмінь (у т. ч. ячмінь пивоварний (з нього 1, 2 класів) і ячмінь товарний (з нього 1, 2, 3 класів), жито (з нього 1, 2, 3, 4 класів), овес, гречка, просо, рис, зернобобові сушені (у т. ч. горох); із культур олійних боби сої; насіння ріпаку й кользи; насіння соняшнику)
2.	Маса зерна, купленого з початку року	Місячна	
3.	Вартість зерна, купленого з початку року (без дотацій і ПДВ)	Місячна	
4.	Маса зерна, переданого на перероблення з початку року – усього	Місячна	
5.	Маса зерна, переданого на перероблення з початку року на борошно	Місячна	
6.	Маса зерна, переданого на перероблення з початку року на крупу	Місячна	
7.	Маса зерна, переданого на перероблення з початку року на комбікорм	Місячна	
8.	Загальна потужність одночасного зберігання зерна культур зернових і зернобобових та олійних (у спеціалізованих/приспосованих приміщеннях (власних/орендованих)) на кінець року	Річна	–

1	2	3	4
9.	Інформація щодо відсутності даних	Місячна	За видами причин відсутності даних: не здійснюється вид економічної діяльності, який спостерігається; одиниця припинена або перебуває в стадії припинення; здійснюється сезонна діяльність або економічна діяльність, пов'язана з тривалим циклом виробництва; тимчасово призупинено економічну діяльність через економічні чинники/карантинні обмеження; проведено чи проводиться реорганізація або передано виробничі фактори іншій одиниці; відсутнє явище, яке спостерігається

Список використаних джерел

1. Закон України "Про офіційну статистику" від 16 серпня 2022 року № 2524-IX.
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2524-20#Text>
2. Закон України "Про доступ до публічної інформації" від 13 січня 2011 року № 2939-VI.
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2939-17>
3. Закон України "Про захист інтересів суб'єктів подання звітності та інших документів у період дії воєнного стану або стану війни" від 03 березня 2022 року № 2115-IX.
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2115-20#Text>
4. Закон України "Про захист персональних даних" від 01 червня 2010 року № 2297-VI.
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/2297-17#Text>
5. Закон України "Про зерно та ринок зерна в Україні" від 04 липня 2002 року № 37-IV.
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/37-15#Text>
6. Закон України "Про інформацію" від 02 жовтня 1992 року № 2657-XII.
URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2657-12>
7. Глосарій до плану статистичного спостереження, затверджений наказом Держкомстату від 29 грудня 2009 року № 498.
URL: https://ukrstat.gov.ua/metod_polog/glos.htm
8. Глосарій термінів національної моделі діяльності органів державної статистики, затверджений наказом Держстату від 28 грудня 2022 року № 392.
URL: http://www.ukrstat.gov.ua/norm_doc/2022/392/glosi_GAMSO.pdf
9. Класифікація інституційних секторів економіки України, затверджена наказом Держстату від 03 грудня 2014 року № 378.
URL: http://www.ukrstat.gov.ua/klasf/st_ks/op_kise_2016.htm
10. Класифікація організаційно-правових форм господарювання, затверджена наказом Держспоживстандарту України від 28 травня 2004 року № 97.
URL: https://www.ukrstat.gov.ua/klasf/nac_ks/op_dk002_2016.htm

11. Кодифікатор адміністративно-територіальних одиниць та територій територіальних громад, затверджений наказом Міністерства розвитку громад та територій України від 26 листопада 2020 року № 290 (в редакції наказу Міністерства розвитку громад та територій України від 12 січня 2021 року № 3).

URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/main/v0290914-20>

12. Методологічні основи здійснення оцінок основних статистичних показників у випадку відсутності даних унаслідок надзвичайних і непереборних обставин, затверджені наказом Держстату від 14 квітня 2014 року № 95.

URL: http://www.ukrstat.gov.ua/norm_doc/2022/66/95.pdf

13. Методологічні положення державного статистичного спостереження "Реєстр респондентів статистичних спостережень", затверджені наказом Держстату від 30 листопада 2021 року № 298 (у редакції наказу Держстату від 16 серпня 2024 року № 207).

URL: https://www.ukrstat.gov.ua/norm_doc/2024/207/207_2024.htm

14. Методологічні положення щодо забезпечення статистичної конфіденційності офіційної державної статистичної інформації, затверджені наказом Держстату від 30 грудня 2022 року № 434, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 05 квітня 2023 року за № 573/39629.

URL: https://www.ukrstat.gov.ua/norm_doc/2022/434/434.zip

15. Методологічні положення щодо перегляду офіційної державної статистичної інформації, затверджені наказом Держстату від 25 серпня 2021 року № 220.

URL: http://www.ukrstat.gov.ua/norm_doc/2021/220/220.pdf

16. Національний класифікатор України ДК 009:2010 "Класифікація видів економічної діяльності", затверджений наказом Держспоживстандарту України від 11 жовтня 2010 року № 457.

URL: http://www.ukrstat.gov.ua/klasf/nac_ks/op_dk009_20_2016.htm

17. Номенклатура продукції сільського господарства (НПСГ), затверджена наказом Держстату від 30 грудня 2020 року № 366.

URL: https://ukrstat.gov.ua/klasf/st_ks/npsg_22.pdf

18. Regulation (EC) № 223/2009 of the European Parliament and of the Council of 11 March 2009 on European statistics and repealing Regulation (EC, Euratom) № 1101/2008 of the European Parliament and of the Council on the transmission of data subject to statistical confidentiality to the Statistical Office of the European Communities, Council Regulation (EC) № 322/97 on Community Statistics, and Council Decision 89/382/EEC, Euratom establishing a Committee on the Statistical Programmes of the European Communities.

URL: <http://data.europa.eu/eli/reg/2009/223/2015-06-08>.